

Een gruwelijk visioen over de oorlog in Afghanistan

Theater

'Mightysociety6' van Eric de Vroedt onder de vleugels van Toneelgroep Amsterdam. Tournee t/m 7 maart met 'talkshows' waarbij wordt gediscussieerd over de Afghaanse kwestie.

In zijn tiendelige serie geëngageerd theater 'mightysociety' die hij sinds 2004 ontwikkelt, is schrijver/regisseur Eric de Vroedt nu aanbeland bij aflevering 6, die gewijd is aan de Nederlandse deelname aan de 'War on Terror' in Afghanistan. Enkele maanden geleden ging Toneelgroep Orkater hem voor met 'Kamp Holland' (nog tot 1 februari te zien).

Het zijn twee heel verschillende producties. Met 'Kamp Holland' proberen de makers, Geert Lageveen en Leopold Witte een theatrale impressie te geven van een peloton Nederlandse soldaten in het kampement met die naam, een op de realiteit van dit moment gebaseerde impressie waarvoor zij steun en medewerking kregen van de militairen van Defensie daar en hier. Hoe moedeloos makend ook, de voorstelling straalt het optimisme uit van de jongens en meisjes die de klus klaren en vrouwen hebben dat het hun zal lukken.

De Vroedt beschrijft een angstaanjagend visioen, hoe de missie op een gruwelijke manier uit de hand zou kunnen lopen. In een vallei is een peloton in een hinderlaag gelopen. Tien mannen hangen in de bomen op het dorpsplein, de keel doorge-

sneden, hun geslacht in hun mond gepropt. De anderen worden gegijzeld. Commandant Kurt Prins (Bram Coopmans) verbiedt de lijken uit de bomen te halen tot de daders worden gevonden. Tussen hem en zijn ondergeschikte Jan Blom (Hein van der Heijden) breekt een conflict uit dat de allures van een tragedie van Sophocles krijgt.

Naast hen opereert de speciale commando die Den Haag naar het gebied heeft gezonden, Marco V. (Seddettin Kirmizyüz) die van Afghaanse afkomst is en door de commandant consequent met zijn Afghaanse naam wordt aangesproken. Verder is er de dove Kabir uit het dorp (Mustafa Duygulu) die, op zoek naar zijn verdwenen broer, het lijden van de Afghaanse bevolking personifieert.

Er is een nevenintrige, doordat de zuster van Marco, de vrijgevochten Malalai (Mariana Aparicio Torres) een affaire heeft met de commandant. De belangrijkste functie hiervan lijkt te zijn dat zij de Nederlander probeert duidelijk te maken dat de westerlingen het land uit moeten, omdat zij een groter blok aan het been zijn dan de taliban. De dramatische verheving die De Vroedt in zijn fantasie aan de oorlog heeft gegeven, vormt zo een reeks losse eindjes, die de deelnemers aan de praatshows met deskundigen moeten aanzetten tot een afweging wát in deze regio werkelijk op het spel staat. Brechtiaans theater van groot kaliber en heel erg verontrustend.

Hans Oranje